

ETNOGRAAFIA MUUSEUM

KUSIMUSLEHT nr. 55

KOLHOOSI PIIRKONNA AJALOOST II.

Kirjeldades rahva mälestusi ja -jutte, püüdke need edasi anda võimalikult jutustaja sõnades, kusjuures kohalikele murdelistele väljendustele tuleks anda lähem kirjakeelne vaste sulgudes. Vastates küsimustele püüdke märkida, millise aja (saj., aastakümme) kohta Teie andmed käivad ja millal üks või teine nähtus kadus. On hea, kui saab vastata kõikidele küsimustele. Kui aga mõne küsimuse kohta pole andmeid, võib see punkt jätta vastamata.

1. Millal toimus Teie piirkonnas talumaade kruntimine?
2. Kas mõõdeti kõik põllud ühte krunti või jäeti mitmesse lappi?
3. Kas aeti samal ajal krunti ka heina- ja karjamaad, või tehti seda hiljem, ja nimelt millal?
4. Kas oli maade kruntimisega seoses talupoegadevahelisi tülisid ja mis põhjustel (maade haaramine altkäemaksuga jne.)?
5. Kes teostas kohapeal maade mõõtmist ja kaardistamist?
6. Kui mõnes talus on säilinud ostu-müügi leping (kontraht), siis kirjutage sellelt andmed maa suuruse, talu ostuhinna ja iga-aastase väljaostusumma kohta. Kui võimalik, joonistage talumaade kaart.
7. Millal sõlmiti talude ostu-müügi lepingud?
8. Kellele anti eesõigus ostu-müügi lepingu sõlmimiseks (kas endisele rentnikule, või arvestati siin teisi asjaolusid)?
9. Kas talusid ostsid ainult endised rentnikud või ka teised, ja millisest kohast need tulid?
10. Miks sõlmiti ostu-müügi leping mujalt tulnuga ja mitte endise rentnikuga?
11. Kuidas suhtusid kohalikud elanikud uutesse, mujalt tulnud talude ostjatesse?
12. Kuhu tasuti iga-aastase väljaostu (rendi) raha (vallamajja, mõisa või mujale)?
13. Kas iga peremees käis raha ise viimas või tehti seda ühiselt?
14. Kas on teada, millal üks või teine talu tasus kogu väljaostusumma?

15. Kuidas toimiti talupojaga, kes ei jõudnud tasuda ostusummat?

16. Kas Teie kolhoosi piirkonna taludel oli saunikuid, popse, vabadikke? Kas oli mõnel talul mitu saunikut, popsi või vabadikku?

17. Kas ja kui palju oli saunikul (popsil, vabadikul) maad?

18. Kuidas tasus saunik, pops, vabadik talule maa eest (tööga, rahaga)?

19. Millega teenis saunik, pops või vabadik oma le ülalpidamist (käsitöö, põllutöö, kalapüük jne.)?

20. Milliseid valla ametimehi oli talupoegade seast (kohtumees, eestseisja jne.)?

21. Millal ehitati Teie piirkonda raudtee?

22. Kuidas suhtus talurahvas raudtee ehitamisse?

23. Kirjeldage mälestusi esimesest raudteesõidust!

24. Kas raudteejaama lähedusse on kerkinud mõni uus asula pärast raudtee ehitamist?

25. Kas peale raudtee ehitamist toimus muudatusi saaduste turustamise koha suhtes?

26. Kas Teie ümbruskonnast on talupoegi siirdunud Kaukaasiasse, Krimmi, Siberi, Volga äärde, Pihkva oblasti või mujale?

27. Millal ja millistel põhjustel rännati välja?

28. Missuguseid teateid on väljarändajate elust uues asukohas?